

Ács Tibor

(Budapest, 1931–)

A védés időpontja: 1982

Kandidátusi értekezés címe: Kiss Károly élete és hadtudományi munkássága (1793–1866)

Tudományos eredmények:

- a) Kiss Károly életútjának megrajzolását, munkásságának és alakjának korszerű bemutatását, a magyar hadtudomány története fontos időszakának megvilágítását;
- b) a vizsgált időszak magyar hadtudománya és katonai szakirodalma fejlődés-története összegezését, s ezen belül azt a részletes és megalapozott képet, amint Kiss Károly elméleti valamint hadtörténeti munkásságáról adott. Egyben azt a módszert, ahogy bemutatja Kiss Károly tevékenységének kapcsolódását a korábbi magyar hadtudományhoz és a kor kiemelkedő katonai teoretikusai tevékenységével. Kiss Károlynak a katonai nyelvújítás terén végzett munkássága összefoglalását;
- c) azokat az új tényeket és összefüggéseket, amelyeket a XIX. századi hadtudomány, politikatörténet, az irodalom és nyelvtudomány terén nyújtott.

Hivatalos bírálók:

dr. Ölvédi Ignác nyá. ezredes, a hadtudomány kandidátusa,

dr. Urbán Aladár, a történelemtudomány kandidátusa.

Bírálóbizottság:

Elnök: dr. Móricz Lajos ezredes, a hadtudomány kandidátusa.

Titkár: dr. Szabó Miklós alezredes, a hadtudomány kandidátusa.

Tagok: dr. Pataki István alezredes, a történelemtudomány kandidátusa,

dr. Mucs Sándor nyá. alezredes, a történelemtudomány kandidátusa,

dr. Dombrády Loránd, a hadtudomány kandidátusa.

Kandidátusi értekezés tartalma:

Bevezetés

I. fejezet: Kiss Károly élete és pályafutása

1. A magyar társadalom, a hadügy és hadtudomány fejlődését meghatározó tényezők Kiss Károly korában
2. Kiss Károly életének és pályafutásának első szakasza 1793–1824
3. Kiss Károly életének és pályafutásának második szakasza 1824-1837
4. Kiss Károly életének és pályafutásának harmadik szakasza 1837-1848
5. Kiss Károly életének és pályafutásának negyedik szakasza 1848-1849
6. Kiss Károly életének és pályafutásának utolsó szakasza 1849-1866

II. fejezet: Katonai nyelvújító és hadi műszótár alkotói tevékenysége

1. Kiss Károly első hadtudományi műszótár tervezete és akadémiai megbízása hadi műszavak magyarosítására
2. Kiss Károly tevékenysége az akadémiai hadtudományi szótár elkészítéséért és kiadásáért
3. Kiss Károly első magyar Hadi Műszótára és sikertelen kísérletei az akadémiai hadtudományi szótár megjelentetésére 1843-1847
4. Kiss Károly hadi műszavai és műszóalkotási módszerei
5. Kiss Károly hadi műszavainak utóélete

III. fejezet: Hadtudományi és hadtörténeti munkássága

1. Kiss Károly első hadtudományi és hadtörténeti munkái 1825-1828
2. Kiss Károly megjegyzései a „Napóleon hadi elvei” című könyvhöz 1828
3. Kiss Károly munkája a Magyar Tudós Társaságban a hadtudomány művelésének kibontakoztatásáért 1831-1840
4. A „Hadi alapszabályok gyűjteménye”, a „Mi okozta a francia köztársaság harcznyereségeit?” című munkák és Kiss Károly hadtudományi nézeteinek továbbfejlődése
5. Kiss Károly harca a Magyar Tudományos Akadémián a hadtudomány emancipálásáért, az első hadtudományi pályázat kitűzéséért és hadtudományi művek kiadásáért 1841-1848
6. Kiss Károly pozitivistá hadtörténetírói elvei és módszerei „A hadi történetészet”, az „Olvasmány a hadtörténelemből” című elméleti munkáiban, a várnai, a nikápolyi, nándorfehérvári és rigómezei ütközeteket elemző értekezéseiben 1851-1863

Utóhang

Függelék

Mi okozta a francia köztársaság harcnyereségeit? Győzedelmeinek mi adott olyan hatalmas lefolyású sikert? Olvasta, midőn hadtudományi rendestagi székét elfoglalta, a kisgyűlésben, dec. 14. 1840. Kiss Károly

Jegyzetek

Illusztrációk jegyzéke